

Model for undervisningsportfolio i ingeniøruddannelserne

IngeniørUddannelsernes Samråd

IUS

INGENIØR
HØJSKOLEN
KØBENHAVN

- University College

iha.dk
Ingeniørhøjskolen i Århus

VIA
UNIVERSITY COLLEGE

Danmarks Tekniske Universitet

 SYDDANSKUNIVERSITET.DK

AALBORG UNIVERSITET

AARHUS UNIVERSITET
HANDELS- OG INGENIØRHØJSKOLEN

Udarbejdet i perioden oktober 2007 – november 2008
af en arbejdsgruppe under Ingeniør Uddannelsernes Samråd (IUS):

Lektor Aage Birkkjær Lauritsen, IHA

Lektor Birgitte L. Sørensen, SDU

Lektor Hans-Jørgen Kristensen, SDU

Bygningskonstruktør Karl Christian Bogh, VIA

Pædagogisk konsulent Pernille Andersson, DTU

Pædagogisk konsulent Linda Madsen, IHK

Pædagogisk konsulent Jørgen B. Røn, SDU (projektleder)

Baggrund

Inden for en årrække er kvaliteten af undervisningen af de studerende på ingeniøruddannelserne i stigende grad kommet i fokus. Det ses bl.a. af, at det stilles nye krav til undervisningskvaliteten i højere uddannelse eksternt og internt. Som følge af dette arbejdes intensivt med udvikling af undervisningen og i stigende grad med udvikling af underviseres undervisningskompetencer.

Der er også i stigende grad kommet krav til uddannelsesinstitutionerne om at sikre pædagogisk kompetenceudvikling af underviserne, fx skal nye undervisere i forbindelse med ansættelse kunne dokumentere, at de har undervisningskompetencer. Det ses også i forbindelse med den kvalitetskontrol af højere uddannelse, der nu sker på en systematisk måde i kraft af løbende evalueringer og akkreditering, hvor uddannelsesinstitutionerne skal kunne dokumentere undervisernes pædagogiske kompetencer.

Undervisningsportfolio (UVP) er et værktøj, der er blevet indført i højere uddannelse for at kunne dokumentere og udvikle pædagogiske kompetencer hos underviserne. Således tjener undervisernes UVP også til den fortsatte kvalitetsudvikling af undervisningen i højere og videregående uddannelse. Også i ingeniøruddannelserne er det vigtigt, at undervisere dokumenterer undervisningserfaringer og kompetencer samt profilere og udvikle sig som undervisere. Derfor har en arbejdsgruppe under Ingeniøruddannelsernes Samråd udviklet denne model for UVP.

Der er mange anvendelsesmuligheder for en UVP. Modellen er udarbejdet som et operationelt værktøj med en tilhørende vejledning, som giver mulighed for at:

1. Fungere som redskab til kontinuerlig pædagogisk dokumentation, refleksion og udvikling for den enkelte underviser og dennes undervisningspraksis.
2. Dokumentere den pædagogiske udvikling for den enkelte underviser.
3. Fremme pædagogisk profilering.
4. Fremme pædagogisk viden deling, bl.a. kollegaer imellem.
5. Danne grundlag for dokumentering af underviserens pædagogiske kompetencer, fx ved ansættelser.
6. Være sammenlignelig på tværs af uddannelser og uddannelsessteder.
7. Dokumentere undervisernes pædagogiske kompetencer, fx i forbindelse med akkreditering og ekstern evaluering.
8. Danne grundlag for dialog om pædagogisk udvikling under medarbejdersamtaler og lønforhandlinger.

Introduktion til UVP-modellen

Denne model for UVP er udviklet for at kunne dokumentere undervisningskompetencer for underviserne i ingeniøruddannelserne. Det er tænkt som en anbefaling til, hvorledes UVP i ingeniøruddannelserne kan struktureres i form af retningslinjer eller kriterier for, hvad det er for materiale, der skal lægges ind i UVP'en. Modellen lægger også op til, hvordan underviserens individuelle refleksion om undervisning og læring kan igangsættes.

En UVP er - ud over en samling af underviserens undervisningsmateriale - et redskab og en metode til at understøtte den enkelte undervisers udvikling af undervisning og egne kompetencer. Underviserens forståelse for undervisning og læring udvikles gennem den beskrivelse, analyse og vurdering af undervisningen, der arbejdes med i en UVP. Gennem det samlede arbejde med at reflektere over og dokumentere sin egne undervisningskompetencer øger underviseren sin bevidsthed om disse kompetencer, og om hvordan de kan videreudvikles.

En UVP indeholder typisk et pædagogisk CV, inklusiv underviserens tilgang til undervisning (pædagogisk grundsyn) og en beskrivelse af underviserens undervisningspraksis. I en UVP skal det også synliggøres, hvordan det pædagogiske grundsyn kommer i spil i undervisningspraksis og bidrager til de studerendes læringsresultater. Idéer om videreudvikling af undervisningen og egne undervisningskompetencer bør også indgå i en UVP.

Indholdet af forskellige underviseres UVP'er, vil aldrig være ens, men afhænge af den enkelte undervisers erfaring og formålet med UVP'en. En UVP er en praksisorienteret metode for dokumentation og refleksion, og den danner grundlag for vurdering af underviserens undervisningskompetencer.

Indhold af UVP-modellen

UVP-modellen, vist i figur 1 på side 8, har både et dokumentationsmæssigt formål og et mere personligt udviklingsmæssigt perspektiv. Det betyder, at modellen er opdelt som vist nedenfor med dels en præsentationsdel, som indbefatter UndervisningsCV'et og Praksisbeskrivelsen og dels en privat del, som består af Arbejdsportfolien.

UndervisningsCV'et indeholder en beskrivelse af underviserens pædagogiske grundsyn og en liste over undervisningserfaring og pædagogisk uddannelse. Det kan sammenlignes med gængse CV'er, hvor der også bliver listet uddannelses- og erhvervs erfaringer.

I øvrigt kan fx medtages pædagogiske jobfunktioner, pædagogiske udviklingsprojekter samt konferencer med pædagogisk indhold (se evt. afsnit 3 i vejledningen). Denne del skulle være let at gå i gang med at beskrive for alle undervisere og vil udgøre et minimum for, hvad man kan betragte som en UVP i denne model.

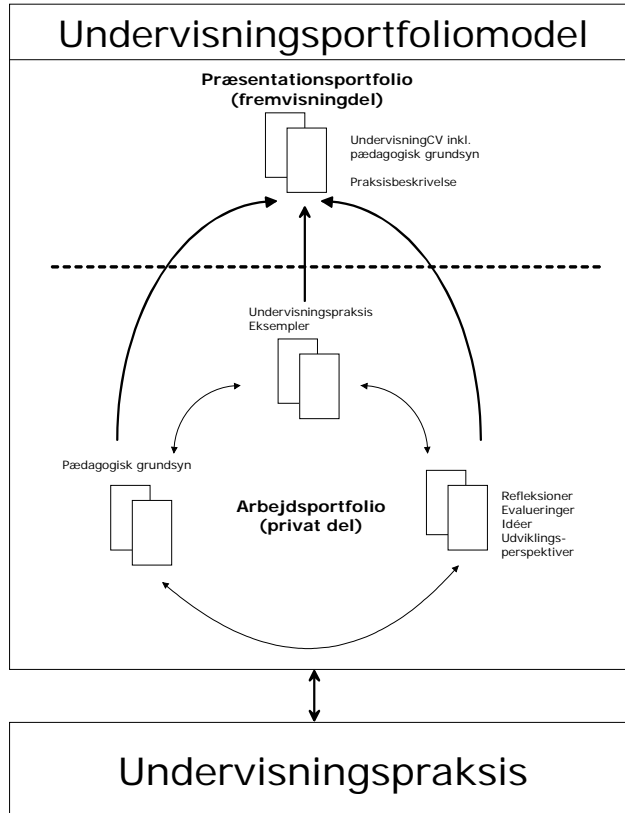
Den anden del af Præsentationsportfolien, Praksisbeskrivelsen, indeholder eksempler fra undervisningen. Den afspejler, hvordan underviserens pædagogiske grundsyn og øvrige pædagogiske kompetencer udmønter sig i undervisningspraksis. I denne del af UVP'en beskrives mål for egen undervisningsudvikling og pædagogisk kompetenceudvikling fremover.

Arbejdsportfolien er den private del af UVP'en, hvor underviseren arbejder med sine egne beskrivelser af, tanker om og analyser af sin undervisning. Arbejdsportfolien er vigtig for UVP'en, da den udgør baggrunden for det materiale, der udvælges til Præsentationsportfolien og danner grundlag for Praksisbeskrivelsen. I Arbejdsportfolien samler underviseren eksempler fra sit undervisningsmateriale, notater om undervisnings- og eksamensmetoder, kursusevalu-

eriger og andet relevant materiale vedrørende undervisning. Det vigtige ved at udarbejde en Arbejdsportfolio er, at underviseren på en struktureret måde dokumenterer sin undervisning, og at materiale, tanker og idéer gemmes. Derved dokumenteres denne slags materiale systematisk og synliggør underviserens pædagogiske udvikling og danner grundlag for de analyser, der er en essentiel del af Arbejdsportfolioen.

Arbejdet med UVP'en er en kontinuerlig proces, hvis udvikling foregår i en stadig vekselvirkning med undervisningspraksissen. Konklusioner i UVP'en får altså indflydelse på undervisningen, og tilsvarende vil nye erfaringer med undervisningen betyde en videreudvikling af UVP'en og af underviserens forståelse af sin undervisningspraksis.

Alle UVP'ens dele, og hvordan de spiller sammen, beskrives i detaljer i vejledningsdelen.

Figur 1: UVP-model

Vejledning til udarbejdelse af undervisningsportfolio

Indhold

1. Hvad er formålet med din UVP?.....	10
2. Introduktion til UVP-modellens tre dele.....	12
2.1. Rækkefølgen i arbejdet.....	13
2.2. Arbejde med UVP – en cyklisk proces.....	13
3. Vejledning til Undervisnings-CV og pædagogisk grundsyn.....	15
3.1. Pædagogisk grundsyn (obligatorisk).....	17
3.2. Undervisningserfaring (obligatorisk).....	17
3.3. Pædagogisk uddannelse (obligatorisk).....	18
3.4. Øvrigt.....	18
4. Vejledning til Praksisbeskrivelse.....	21
5. Vejledning til Arbejdsportfolio.....	23
5.1. Strukturering af materiale til Praksisbeskrivelsen.....	26
5.2. Fremtidig udvikling.....	28
Referencer og litteraturhenvisninger (se også http://uvp.sdu.dk):.....	29

Vejledning til udarbejdelse af undervisningsportfolio (UVP)

Hvad er en undervisningsportfolio?

Undervisningsportfolio er et værktøj, som er blevet udviklet i højere uddannelser for at dokumentere og udvikle pædagogiske kompetencer hos underviserne. En undervisningsportfolio indeholder typisk en beskrivelse af underviserens undervisningserfaring, et pædagogisk CV, underviserens tilgang til undervisning, pædagogisk grundsyn, samt hvordan dette kommer i spil i undervisningspraksis og bidrager til de studerendes læringsresultater. Idéer om videreudvikling af undervisningen og undervisningskompetencer indgår typisk også i en undervisningsportfolio.

1. Hvad er formålet med din UVP?

Når du påbegynder arbejdet med en UVP, er det vigtigt, at du gør dig formålet klart med din UVP, og hvordan du skal bruge den. Det kan hjælpe dig med at udvælge, hvilke områder og eksempler fra din undervisningspraksis, der er relevante at tage med. Formålet kan ændre sig over tid og efter i hvilken sammenhæng, hvor du skal bruge den. Der kan udarbejdes forskellige versioner af en Præsentationsportfolio alt efter formål og målgruppe. Hvis du udvikler en Arbejdsportfolio, er materialet i den mere konsistent. Når du arbejder med din UVP, er det vigtigt at du er bevidst om at en UVP har to formål, dels at gennem Præsentationsportfolien profilere

dig som undervisere, dels gennem Arbejdsportfolioen være et redskab for dig at udvikle din forståelse for undervisning.

Formålet med at udarbejde en UVP kan være at:

- udvikle din egen forståelse af undervisning
- arbejde med at udvikle din undervisning
- dokumentere dine kompetencer, fx i forbindelse med ansættelse
- profilere dig selv

En UVP er et personligt dokument præget af dine erfaringer, dine interesser og holdninger samt af, hvordan du fortrækker at beskrive dine erfaringer og kompetencer inden for undervisning og læring. Følgende UVP-model (se fig. 1 på side 8) er udarbejdet for at hjælpe dig med at strukturere din UVP.

2. Introduktion til UVP-modellens tre dele

- **UndervisningsCV'et** er en del af Præsentationsportfolioen, dvs. fremvisningsdelen af UVP'en (se figur 1 i Model for Undervisningsportfolio i ingeniøruddannelserne). I UndervisningsCV'et skal du dokumentere dine pædagogiske kompetencer og aktiviteter. Her indgår også din beskrivelse af dit pædagogiske grundsyn.
- **Praksisbeskrivelse** er også en del af Præsentationsportfolioen. Praksisbeskrivelsen er en valgfri del af UVP-modellen, som kan udarbejdes som supplement til dit UndervisningsCV. Praksisbeskrivelsen skal eksemplificere din undervisningspraksis, og hvordan dit pædagogiske grundsyn kommer i spil i din undervisning.

UndervisningsCV og Praksisbeskrivelse udgør tilsammen Præsentationsportfolioen. I denne model kan du eventuelt nøjes med at udarbejde et UndervisningsCV, som en start på din UVP. Din uddannelsesorganisation kan have truffet beslutning om, hvad der kræves af en UVP, der kan have betydning for dit valg.

- **Arbejdsportfolio** er den private del af UVP'en. Her arbejdes med ideer, forsøg mm. Den er dit redskab til refleksion og fortsat udvikling af din forståelse af din undervisningspraksis og de erfaringer, som du gør dig. En Arbejdsportfolio er også velegnet til dokumentation af alt, hvad der vedrører din undervisning.

2.1. Rækkefølgen i arbejdet

Når du skal udarbejde en UVP, kan du starte med at arbejde med UndervisningsCV'et, der giver dig et overblik over dine erfaringer med undervisning. Derefter kan du påbegynde med Arbejdsportfolioen, hvor du producerer materiale til eksemplerne i Praksisbeskrivelsen. Du vælger altså egnede eksempler, som du vil lægge frem i Praksisbeskrivelsen.

Det er meget individuelt, hvordan en underviser foretrækker at arbejde med sin UVP. Nogle vil sikkert foretrække at arbejde med alle tre dele på en gang. Det er op til dig, hvilken metode du vælger.

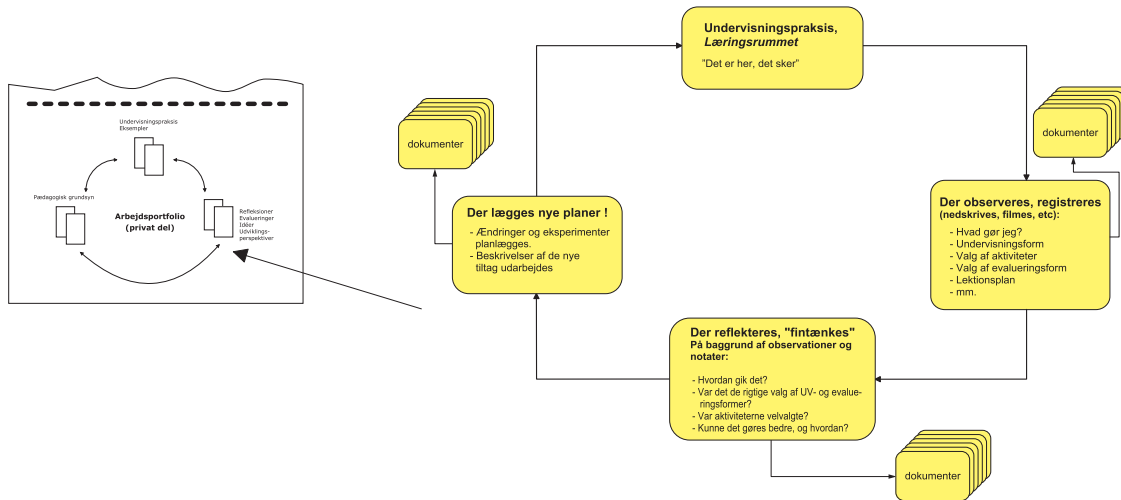
2.2. Arbejde med UVP – en cyklisk proces

Der arbejdes med UVP'en i en cyklisk proces, som illustreret i figur 2. Denne proces sker først og fremmest i Arbejdsportfolioen. Underviserens praksis og den betydning undervisningspraksis har for at de studerendes læring er i fokus. Der observeres og registreres, hvad der foregår i undervisningen. Observationerne nedskrives og gemmes. Det kunne evt. også være videooptagelser, aktiviteter på smart board eller lignende som gemmes. På grundlag af dette bliver der således skabt en række dokumenter.

Næste fase er så overvejelser på grundlag af det observerede. Hvad gik godt eller mindre godt, og hvordan får underviseren inddraget de gode valg til næste forløb? Også denne fase udmønter sig i en række dokumenter. Disse dokumenter indgår i UVP'en sammen med alt materiale fra undervisningen.

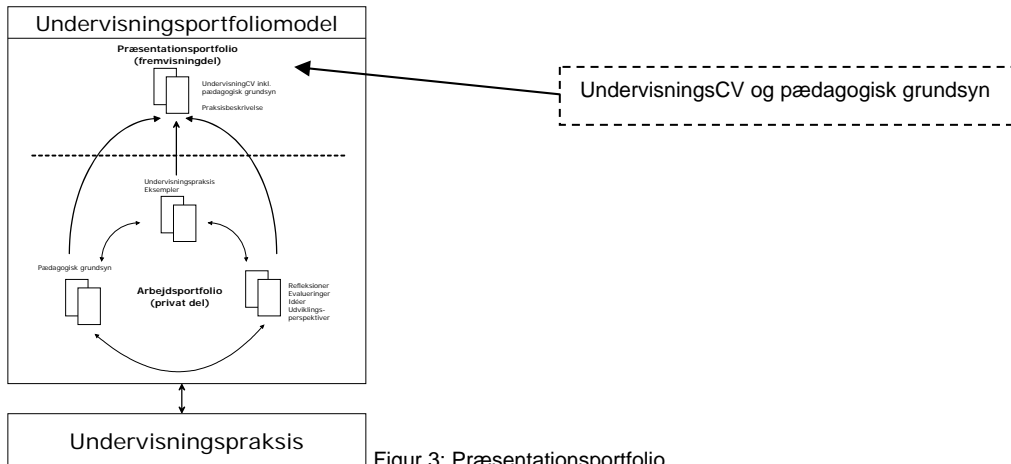
Næstfølgende fase kan opfattes som en fase, hvor du tænker fremadrettet, hvor du på basis af dine observationer skaber nye ideer og finder nye undervisningsaktiviteter frem. Der indhentes måske her ideer fra litteraturen eller kolleger. Måske reviderer du også dit pædagogiske grundsyn.

Du kan afprøve de nye tiltag i praksis og dit analysearbejde fortsættes i samme cirkel.

Figur 2: Cyklisk arbejdsproces

3. Vejledning til Undervisnings-CV og pædagogisk grundsyn

Figur 3: Præsentationsportfolio

UndervisningsCV'et udgør første del af Præsentationsportfolioen. Den består af følgende elementer, hvor punkt 1, 2 og 3 skal beskrives, mens de øvrige kan beskrives efter behov og eget ønske:

1. Pædagogisk grundsyn/idé
2. Undervisningserfaring
3. Pædagogisk uddannelse

4. Øvrigt som kan medtages:
 - Pædagogiske jobfunktioner
 - Kortere kurser i pædagogik
 - Konferencer (med og uden paper)
 - Pædagogisk udviklingsprojekt
 - Bidrag til pædagogisk udvikling
 - Uformelle forløb om undervisning og pædagogik
 - Andre kurser og arbejde der har pædagogisk relevans
 - Andet

Eksempler på udarbejdede UndervisningsCV'er kan ses her: <http://uvp.sdu.dk>

Du vil måske have fordel af at arbejde med at skrive dit UndervisningsCV (Punkterne 2 og 3 og dit udvalg i blandt de øvrige punkter), inden du tager fat på at beskrive dit pædagogiske grundsyn. Det kan give dig et overblik over dine erfaringer med undervisning, og overvejelserne vil måske kunne hjælpe dig med at finde den røde tråd i din undervisning. Dette arbejde kan danne grundlag for, at dit pædagogiske grundsyn bliver klart for dig.

3.1. Pædagogisk grundsyn (obligatorisk)

Denne del er obligatorisk i UVP'en. Du skal udarbejde en beskrivelse af de pædagogiske ideer, som ligger til grund for dit valg af undervisningsmetoder i din praksis. Beskrivelse af pædagogisk grundsyn er vigtig, da den vil være ledetråd for resten af din UVP. Vigtig for beskrivelse af dit pædagogiske grundsyn er dog din egen forståelse af undervisning. I en UVP bliver det tydeligt for den, der læser, hvis det, du beskriver, er funderet på dine erfaringer og beskrevet med dine ord, end hvis du kun kopierer beskrivelser af de aktuelle tendenser i undervisning i højere uddannelse. Det er vigtigt, at du tager udgangspunkt i dine egne erfaringer og ideer. Det vigtigste i en UVP er, at det bliver synligt, at du tænker over din undervisning og har interesse i at beskrive dine tanker samt videreudvikler dem.

Du skal beskrive baggrunden for dine metodevalg og dine tanker omkring, hvordan de resulterer i læring hos dine studerende. I din beskrivelse inkluderer du din opfattelse af, hvad der er god undervisning.

En god, struktureret opstilling af elementer i dit grundsyn – gerne på punktform, giver et hurtigt overblik for læseren og letter formidlingen af dit budskab.

Henvisninger til relevant litteratur er velkomne, men ikke nødvendige.

3.2. Undervisningserfaring (obligatorisk)

Her opremses din undervisningserfaring, gerne i tabelform. Det er op til dig selv at afgøre, hvor meget, der skal medtages. De viste eksempler på <http://uvp.sdu.dk> er udelukkende til inspiration.

3.3. Pædagogisk uddannelse (obligatorisk)

Her beskrives den relevante, formelle pædagogiske uddannelse, som du har gennemgået både før og efter din ansættelse. Eksempler på relevant pædagogisk uddannelse kan være:

- Pædagogisk grundkursus
- Universitetspædagogisk uddannelse på de ingeniøruddannelsessteder, der udbyder dette eller fra andet universitet
- Pædagogikum ved gymnasiale uddannelser
- Folkeskolelæreruddannelse

3.4. Øvrigt

Pædagogiske jobfunktioner

Her beskrives dine nuværende og tidligere formelle pædagogiske jobfunktioner ud over undervisning.

Eksempler på pædagogiske jobfunktioner kan være:

- Studieleder
- Studievejleder
- Undervisningskoordinator
- Medlem af studienævn
- Medlem af pædagogiske netværk
- Adjunktvejleder

Kortere kurser i pædagogik

Her beskrives de pædagogiske kurser, som du har deltaget i, og som ikke dækkes af punkt 3 i UndervisningsCV'et - gerne på tabel eller punktform. Det er op til dig selv at afgøre, hvilke kurser der er relevante i denne sammenhæng, men som udgangspunkt bør kompetencegivende kurser indgå.

Konferencer

Punktet indeholder pædagogisk relevante nationale og internationale konferencer, evt. med en kort beskrivelse af konferencens tema. Hvis du har skrevet et paper til konferencen, bør du henvise til dette.

Pædagogiske udviklingsprojekter

Her beskrives din deltagelse i interne og eksterne udviklingsprojekter med angivelse af projekts navn, formål og din funktion i forbindelse med projektet.

Bidrag til pædagogisk udvikling

Her beskrives relevante bidrag til pædagogisk udvikling, som ikke er dækket ind under de ovenstående punkter. Et eksempel kunne være deltagelse i planlægning og afholdelse af konferencer, inspiration til eller igangsættelse af pædagogiske udviklingsprojekter, deltagelse i pædagogiske netværk etc.

Uformelle forløb om undervisning og pædagogik

Her beskrives de relevante uformelle pædagogiske forløb, som du har deltaget i. Eksempler kan være:

- Pædagogiske "kaffeklubber"
- Kollegavejledning
- Undervisningsudvikling (hvor initiativet er opstået og iværksat ud fra den enkelte undervisers interesse)

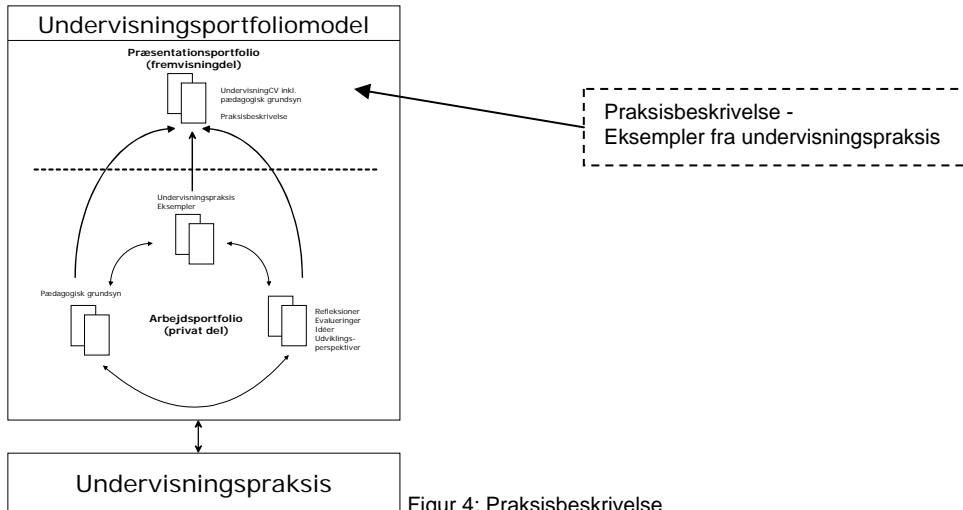
Andre kurser og arbejder som har pædagogisk relevans

Her beskrives de kurser, som ikke naturligt hører hjemme under de punkter, som omfatter egentlige pædagogisk uddannelse og kursusaktiviteter. Det kunne være kurser inden for emner, som i sig selv ikke har et pædagogisk sigte, men som med fordel kan anvendes som pædagogisk værktøj i forbindelse med undervisning. Et eksempel er Belbin Autorisationskursus, hvor Belbin-værktøjet læres. Det kan støtte de studerendes gruppedannelse, idet det bevidstgør den enkelte om egne personlige kompetencer.

Andet

Her kan beskrives øvrige pædagogisk relevante forhold, som ikke naturligt dækkes ind under punkterne ovenfor.

4. Vejledning til Praksisbeskrivelse

Figur 4: Praksisbeskrivelse

I Præsentationsportfolioens praksisbeskrivelse beskrives og dokumenteres den praksis, der karakteriserer din undervisning. Den er et udvalg af det materiale, som du når frem til ved at arbejde med din Arbejdsportfolio. Hvor det er relevant, kan der henvises til UndervisningsCV'et, så begge dele af fremvisningsdelen fremstår som en enhed.

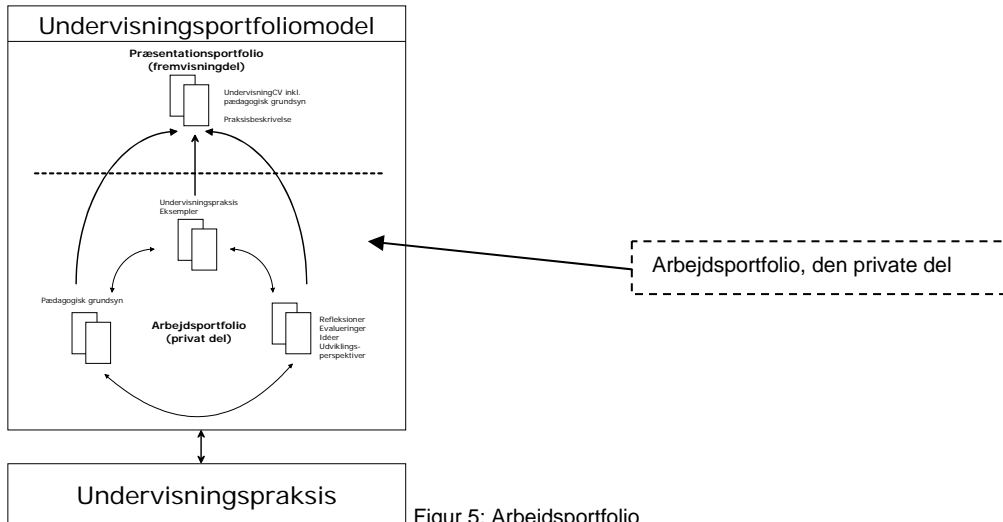
Praksisbeskrivelsen består af:

1. Formål
 - a. Beskriv dit formål med at udarbejde Praksisbeskrivelsen
 - b. Hvorfor du har valgt dette formål?
 - c. Hvem henvender den sig til? (Kollegaer, ledelsen, ansættelsesudvalg, andre?)

2. Eksempler fra din undervisning, som du vil fremvise, og som er i overensstemmelse med dit formål med din UVP. Du kan forholde dig til følgende, når du udarbejder dine beskrivelser af din undervisning:
 - a. Undervisningens indhold og læringsmål
 - b. Undervisnings- og evalueringsmetoder
 - c. Ydre faktorer du har at forholde dig til som underviser (andre uddannelses-elementer, samlæsning, semesterplacering, lokaler til rådighed etc.).
 - d. Hvordan dit pædagogiske grundsyn kommer i spil i din undervisning og i det aktuelle eksempel.
 - e. Andet

3. Mål for din fremtidige undervisningsudvikling og egen kompetenceudvikling med udgangspunkt i de erfaringer som du har gjort dig. Afsnit 5.1 giver anvisning til, hvordan du kommer i gang. Se også eksempler til inspiration på <http://uvp.sdu.dk>

5. Vejledning til Arbejdsportfolio

Figur 5: Arbejdsportfolio

I Arbejdsportfolien arbejder du med at evaluere din undervisningspraksis og udvikle dine tanker og idéer om undervisning. Denne del er personlig og afhænger af din erfaring med undervisning og de studerendes læring. Du får mulighed for at fastholde og dokumentere, hvordan du har arbejdet i din undervisning og udviklet dig som underviser.

Dokumentationen består af en række eksempler på undervisningsmaterialer, nedskrevne tanker om det, som du erfarer med din undervisning, samt overvejelser over evalueringer fra studerende. Derudover kan indgå alt andet materiale, som du finder relevant at dokumentere og gemme om din undervisning.

Følgende kan nævnes til inspiration:

- Undervisningsmetoder
- Eksamen og andre evalueringer af de studerendes læring
- Kursusevalueringer
- Logbog over undervisningen
- Læringsresultater (studerendes opgavebesvarelser, essays, procesbeskrivelser mm.)
- Eksempler på arbejde med feedback til de studerende på deres resultater
- Overvejelser i forbindelse med planlægning af kurser og evalueringer
- Overvejelser i forbindelse med eksperimenter i undervisningen
- Undervisningsmateriale
- Notater om udbytte fra deltagelse i kurser.
- Notater fra egen undervisningspraksis
- Andre notater
- Litteratur som har inspireret til udvikling af undervisning
- Mål for fremtidig udvikling

Det vigtigste formål med din Arbejdsportfolio er, at det er et redskab, som du kan bruge til at huske, dokumentere og løbende følge dine erfaringer fra undervisning. At have en Arbejdsportfolio hjælper dig til at blive mere bevidst om dig selv som underviser og at kunne beskrive dine kompetencer og erfaringer til andre i forskellige sammenhænge.

Når du evaluerer og analyserer din undervisning, kan du hente hjælp fra følgende tankegang:

- Hvilke metoder valgte du at bruge ved dette undervisningsforløb eller i dette kursus?
- Hvad var det, der gjorde, at du valgte sådan?
- Hvordan gik det?
- Hvilke forbedringer kan være relevante til næste gang?
- Hvordan brugte du studenterevalueringerne, og hvordan hænger resultatet fra dem sammen med dine erfaringer fra undervisningen og de studerendes læring?
- Har disse nye erfaringer gjort, at du har revideret noget i dit pædagogiske grundsyn?

Tanken med en Arbejdsportfolio er ikke, at du skal skrive lange analyser og historier, men gøre dig små notater undervejs i undervisningen. Når du reviderer din UVP eller skal bruge din Præsentationsportfolio til fremvisning, har du materialet tilgængeligt og kan sammensætte det, som du skal bruge mere struktureret. Når du reviderer din UVP, bør alle "gamle" dokumenter, der er relevante, gemmes, så det er muligt at følge din pædagogiske udvikling i løbet af den tid, hvor du har arbejdet på din UVP.

I øvrigt kan du have glæde af at oprette en idébank i din Arbejdsportfolio, hvor du kan beskrive nye idéer, som kan inspirere din fremtidige undervisning.

Det er således fra denne del af UVP'en, at du kan vælge at vise dele af i praksisbeskrivelsen frem i Præsentationsportfolioen.

5.1. Strukturering af materiale til Praksisbeskrivelsen

Du kan i Praksisbeskrivelsen vælge at fremvise eksempler fra din undervisningspraksis, som du først har behandlet i din Arbejdsportfolio. I det følgende foreslås en metode til at beskrive din undervisningspraksis.

Du kan beskrive og analysere din undervisning på en systematisk måde ved hjælp af spørgsmålene nedenfor. Derved skulle du gerne blive bevidst om bl.a. sammenhængen mellem læringsmål for undervisningen, dine undervisnings- og eksamensformer, og hvordan de studerende opnår disse læringsmål.

a. Indhold

Først og fremmest skal indholdet og rammen for undervisningen beskrives med indhold, læringsmål, samt hvem de studerende typisk vil være. Derudover kan der være andre dokumenter, som du har produceret for at synliggøre eller konkretisere målet for de studerende eller dig selv, eksempelvis beskrivelser af projektopgaver.

Her kan det være givende at forholde sig til følgende:

- Er det de rigtige læringsmål – og hvorfor netop disse?
- Støtter indholdet af undervisningen dets læringsmål?
- Har undervisningen den rette faglige dybde?

b. Undervisnings- og eksamensmetoder

Det næste er at forholde sig til undervisnings- og eksamensmetoden. Først og fremmest skal metoden/metoderne beskrives, evt. vedlagt lektionsplaner og overvejelser over de studerendes læring. Det vil gavne arbejdet at inkludere konkrete dokumenter som opgaver, opgavebesvarelser, øvelsesvejledninger, eksempler fra undervisningen, noter mm.

Dernæst kan det være gavnligt at beskrive:

- Hvad er grunden til, at du har valgt denne/disse undervisningsmetode(r)?
- Hvad er grunden til, at du har valgt denne/disse eksamensmetode(r)?
- Er der andre metoder til at nå læringsmålene, som du ikke har valgt, og hvad var grunden til, at de blev fravalgt?

c. Samspil med ydre faktorer.

Udvikling og gennemførelse af kurser er ofte blevet til af hensyn til andre forhold end underviseren og de studerende selv. Der kan være udefrakommende rammer eller overordnede målsætninger, som får indflydelse på valg af læringsmål og undervisningsmetoder. Derfor bliver det næste at forholde sig til hvilke ydre rammer, der kan have indflydelse.

Beskriv følgende faktorer, hvis de har eller har haft indflydelse på din undervisningsplanlægning:

- Formelle krav til uddannelsen
- Fysiske rammer
- Undervisningens placering i uddannelsen
- Samlæsning
- Institutionens pædagogiske grundsyn og politik
- Andet

5.2. Fremtidig udvikling

Ud fra arbejdet med din UVP kan du her forholde dig til perspektiverne for din undervisning. Det kan være:

- Hvad har du lært om undervisning og de studerendes læring fra de eksempler, som du har valgt?
- Hvilke ideer har du til, hvad du kan udvikle din undervisning – og hvordan (fx gennem samarbejde med kollegagrupper, deltagelse i kurser mm.)
- Hvordan har arbejdet med UVP haft indvirkning på dit pædagogiske grundsyn?
- Hvordan kan jeg videreudvikle mine kompetencer som underviser?

Eksempler på UndervisningsCV med formulering af pædagogisk grundsyn, praksisbeskrivelse og dokumenter fra Arbejdsportfolien finder du på Undervisningsportfoliomodellens hjemmeside: <http://uvp.sdu.dk>

Referencer og litteraturhenvisninger (se også <http://uvp.sdu.dk>):

- Karolinska Institutet (2008) Qualifications portfolio for researchers and teachers: <http://ki.se/ki/jsp/polopoly.jsp?a=37688&d=15676&l=en> (søgeord = "Qualifications portfolio")
- Apelgren, K. Giertz, B (2001) Pedagogisk meritportfölj –och plötsligt var jag meriterad! Uppsala Universitet: Enheten för utveckling och utvärdering Rapport nr 27
- Apelgren, K. (2002) Skaffa dig en pedagogisk meritportfölj. Uppsala: Ord och vetande
- Krogh L. (2007) Undervisningsportfolio som redskab i underviser-professionaliseringsforløb ved universitetet og andre videregående uddannelsesforløb. Institut for Uddannelse, Læring og Filosofi, Aalborg Universitet: http://vbn.aau.dk/fbspretrieve/11791059/wp2_2007_9788791543463_LK.pdf
- Seldin P. (2004 3rd Ed.) The Teaching Portfolio – A Practical Guide to Improve Performance and Promotion/Tenure Decisions. Bolton: Anker Publishing Company, Inc.
- Schönwetter, J. D. Sokal, L. Friesen, M. Taylor K. L. (2002) Teaching philosophies reconsidered: A conceptual model for the development and evaluation of teaching philosophy statements. *The International Journal for Academic Development* Taylor & Francis Ltd. <http://www.tandf.co.uk/journals>

IngeniørUddannelsernes Samråd

IUS

Danmarks Tekniske Universitet

AARHUS UNIVERSITET
HÅNDELS- OG INGENIØRHØJSKOLEN

